

ELLIS ISLANDI HIREK.

New York, N. Y. — November 26-án ismét megkezdtek a bíróságok a végleges polgári vélek kiadását azon magyarok, osztrákok és németek számára, akikről a polgári okmány kiadását a háború tartama alatt megtagadták. Egyedül New York countyban több mint két ezer olyan ember van, aki a háború kitörése előtt kívánt polgárrá válni és csak a törvényes 90 nap lejárta vár, hogy polgári okmányát megkapja. Ezek a folyamodók annak idején lefizették a négy dollár illetményt és olyanoknak tekintik őket, akiknek észinté volt ahajuk, hogy polgárokká váljanak, mert amiódon polgári okmányukért folyamodtak, még senki sem gondolt a háborúra.

A háború folyamata alatt a bevándorlás majdnem teljesen szünetelt és ez alkalmat nyújtott a hatóságoknak, hogy bővebben betekintsenek a polgárosodás viszonyába. A bevándorlási hatóság segítségével és közbenjárásával sikerült megállapítani, hogy az osztrákok és németek közt van legkevesebb polgár, de — sajnálattal írjuk meg — közvetlenül utazók a magyarok következnek. E nemzetiségűek igen nagy száraléka 10—12 évig tartózkodik az Egyesült Államokban, míg ezekbe jut, hogy meg kellene szerezniük a polgári jogot.

A hatóságok arra a meggyőződésre jutottak, hogy a külföldieknek igen nagy száraléka kevés sulyt fektet arra, hogy polgárrá váljon és kevés értéket tulajdonít az amerikai honpolgárságnak. Azokat, akik hosszú évek során át laktak az Egyesült Államokban, ha külföldre utaztak, — visszatérésük alkalmával a hatóságok és főleg a bevándorlási hatóság, mint itt letelepedett amerikai lakosokat, — ha nem is voltak polgárok, bizonyos előnyben részesítette. A jövőben ezt nem teszik, sőt az ilyenek ellen, éppen mivel elmulasztották polgárokká válni, még szigorúbban fognak elbánni, mint az első alkalommal ideérkező bevándorlókkal szemben.

Az amerikai közönség eddig abban a hitben élt, hogy az ideérkező bevándorlóknak túlnyomó része közönséges napzsámokból áll. A hatóságoknak fentebb említett vizsgálata szerint ez teljesen téves nézet, mert a bevándorlók közt majdnem ugyanannyi a kézműves, mechanikus, kereskedő és egyéb, a műveltebb osztályhoz tartozó nép, mint a napzsámok. A bevándorlási hatóság nézete szerint a háború után a legjobb fajta bevándorlók fogják felkeresni az Egyesült Államokat és tévednek azok, akik azt hiszik, hogy a háború utáni érkezők anyaga rosszabb lesz, lesz, mint az eddig érkezettek.

A Liverpoolból érkezett "Gram plan", a Canadian Pacific hajózási társaságnak hajója 94 utast hozott magával az Egyesült Államokba. Az utasok közt 34 sebesült katona is volt, a kiket megérkezésük után azonnal átszállítottak Ellis Islandra, hogy a katonai kórházban gyógykezeljék őket. Minthogy a katonai rendeletek, a fegyverszünet dacára, még mindig teljes terjedelmükben érvényben tartattnak, a sebesült katonák nevét megtudni nem lehetett. Ép úgy nem volt megtudható, hogy súlyos vagy pedig könnyebb természetű sebesülteket szenvedtek-e.

A hajónak igen viharos utazása volt. Ennek következtében nemcsak a hajónak megérkezése szenvedett tetemes késedelmet, hanem a sebesült katonák szenvedése is súlyosabbá vált, és megfázottak rajtuk az éjféln, hogy a kellenetlen viharos utazásnak végezzék.

A hajónak polgári utasai osztozkodtak a katonákkal a meg-

érkezés örömeiben. A bevándorlási tisztviselők szabályszerűen lajstromozták őket, de senkit sem tartottak vissza.

Washingtonból nyert értesülésünk szerint Massachusetts állam bevándorlási hivatala táviratilag fordult Lansing külügyminiszterhez, akit arra kér, hogy hivatalos uton hirdesse ki, hogy mikor fog a személyforgalom Európa és Amerika közt megindulni, más szóval: mikor fog lehetővé válni, hogy valaki — főleg a fedélközben — Európába utazhasson.

Ama körülményről fogva, hogy az utazni vágyók, a new yorki hajózási irodákat és a bevándorlási hivatalt, Európába szóló utazási jegyekért megrohanják, már hetekkel ezelőtt megírta a Szabadság, hogy egyelőre az Európába való utazásról szó sem lehet, hogy a hatóságoknak halovány fogalmuk sincsen arról, hogy mikor fog az európai személyforgalom újból megnyitni, minél fogva figyelmeztettük olvasóinkat és honfitársainkat, hogy várjanak türelemmel mindaddig; míg az illetékes hatóságok a személyforgalomról újból való megnyitását közhírré teszik.

A Massachusetts állami bevándorlási hivatal főnöke úgy nyilatkozott, hogy azért fordult kérdéssel Lansing külügyminiszterhez, mivel rendkívül nagy számban jelentkeznek az olyan külföldiek, akik hajójegyeket kívánnak vásárolni a legelőbb Európába induló hajókra. E külföldiek az említett célból lakhelyükről (sok esetben messze az ország belsejéből) a kikötő városokba utaznak, ahol csalódva jutnak arra a meggyőződésre, hogy egyelőre az Európába való utazás lehetetlen; minél fogva az említett hivatali főnök tanácsosnak látja, hogy a miniszter az ilyen idegeneket a helyzetéről idejekorán értesítse, és egyúttal nyílt hirdetésben minél nagyobb terjedelemben közölje, hogy mikor fog az európai hajóforgalom megnyitni.

Hogy a kérés teljesít-e a miniszter, azt nem tudjuk.

New York, N. Y. — A franciaországi Bordeauxból megérkezett a "Rochambeau" nevű személyszállító hajó, amely 225 utast hozott az Egyesült Államokba. A Rochambeau egyike volt a francia hajózási társaság ama személyszállító hajóinak, amelyeket a háború kitörése után a francia haditen gerésztette, osztottak be. Ezeket a hajókat a személyszállítás és kereskedelmi forgalom szolgáltatásába helyezik vissza és a Rochambeau az első, amelyiket ez már megtörtént. A hajó utasai közt volt egy Rodvin Napoleon nevű amerikai polgár, aki egy láng- és szag nélküli fűtőanyagot egy francia találmányt hozott magával, amely nézete szerint a motoriparban, nevezetesen az autómobil és repülőgépek gyártásánál nagy keresletnek fog örvendeni.

A Rochambeauval egyidejűleg érkezett az "Oscar II." nevű Skandináv hajó az Egyesült Államokba, még pedig tetemes késéssel, mert Halifaxban az angolok hosszabb ideig tartották, minthogy az utasok gyanyuk, hogy a hajón nem met szökevények vannak, mielőtt alapos vizsgálatnak vetették alá, de szökevényeket nem találtak rajta. A new yorki kikötőnek veszteségi állomása a hajót újból alapos vizsgálatnak vetették alá, mert itt már az a hír került szárnyra, hogy holmi német hercegek jönnek "ál-töltözésben" az Egyesült Államokba, azonban a szigorú vizsgálat dacára, ez a gyanu alaptalannak bizonyult.

Az Oscar II. 400 utast hozott magával, akik közül a bevándorlási tisztviselők néhányat visszatartottak, de valószínű, hogy rövid idő múlva ezek is tovább utazhatnak. Utaközben az utasok közül huszan betegedtek meg influenzában és egyet közülük a betegség megölt. Holttetemét a tengerbe temették.

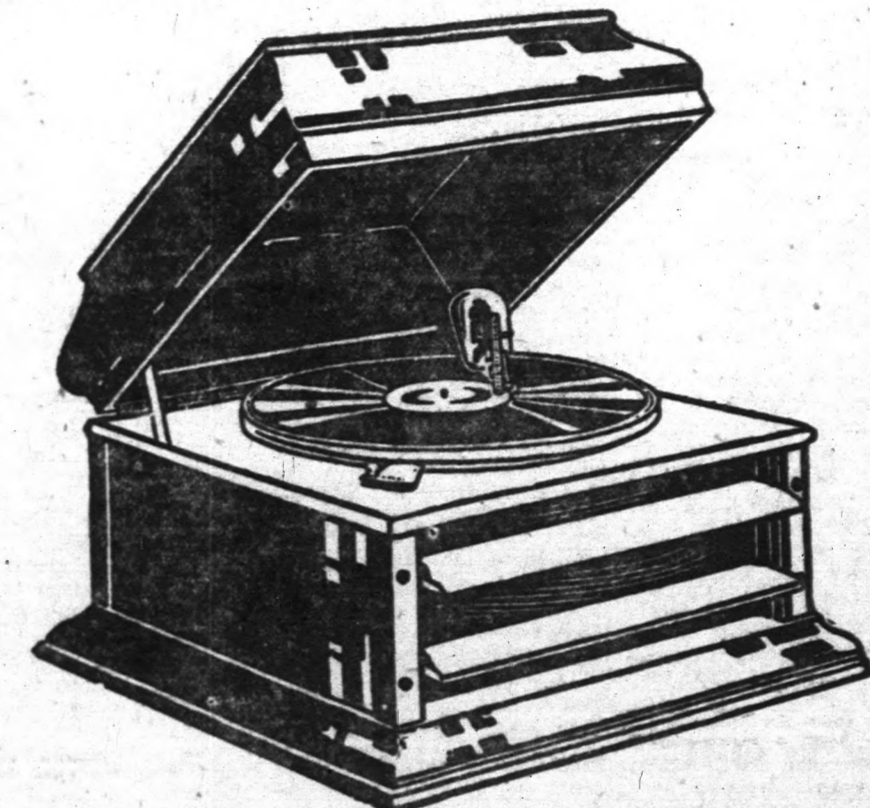
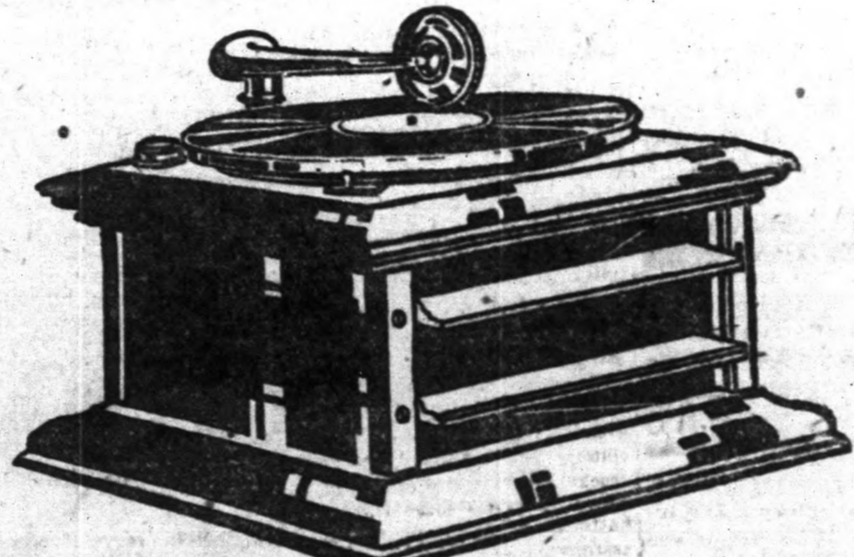
COLUMBIA GÉPGYÁR

magyar főügynöksége.

A gép, melyre büszke lehet

A COLUMBIA gépek a világon a legtökéletesebbek, a legjobbak. Nem létezik más gyártmány, amely fölvehetné a versenyt a Columbia gépgyár gyártmányaival. Aki Columbia gépet vesz, az megtanulja becsülni a danológépet, mert avval soha sincsen semmi baj, nem hetekig, vagy hónapokig, hanem éveken keresztül minden akadály nélkül szolgáltatja tulajdonosának és környezetének a legkellemesebb hangu zenét, dalt és tréfát. A Columbia gépek motorjának minden egyes része, a legválogatottabb anyagból van esztergályozva, és nem préselt bádogból, hanem erős, erre alkalmas acélból. A motor teljesen zajtalan, a rugó hosszú és erős, egyszerű felhúzásra 3 dalt játszik le. Szerkezete egyszerű és tökéletes. A hangdoboz, a mit a beszélőgép lelkének is neveznek, minden tekintetben tökéletes. A Columbia hangdoboz rendszer szabaddalmazva van, azt másnak készíteni nem szabad és így elmondhatjuk, hogy a COLUMBIA gépgyár az egyedüli tulajdonosa a létező legtisztább, legértelmesebb, legerősebb hangu danológépnek. Minden Columbia gép egyformán tisztán, szépen, értelmesen adja a hangot, nem karcol, nem rezeg, nem serceg. A butor válogatott dió vagy tölgyfából van. Kifolgozása elismerést érdemel, minden Columbia gép a szoba díszére válik

A Columbia gépgyár Bridgeporton, Connecticut államban van, hol több mint 4000 magyar munkás készíti éjjel-nappal a Columbia danoló gépeket és magyar lemezeket. En 15 éve vagyok főügynöke a Columbia danológépgyárnak, tudom, hogy mit készít a gyár, azért nyugodt lelkiismerettel és bátran merem ajánlani a gépeket és lemezeket honfitársainknak.

Ez a Columbia tölcsernélküli gép 10 darab dupla lemezzel együtt 20 DAL csak \$37.60

Ha egy 50.00 dolláros Liberty Bondot küld, a géppel visszaküldök \$12.40-et készpénzben

Ez a Columbia tölcsernélküli gép 10 darab dupla lemezzel együtt 20 DAL csak \$52.60

Küldjön egy 50.00 dolláros Liberty Bondot és \$2.60-at

Valódi COLUMBIA dupla rugós tölcsernélküli danoló gép, a létező legfinomabb minőségben és legszebb kiállításban. Kapható fényezett tölgyfa butorral vagy fényezett mahagony butorral. Felszerelése tiszta nickel. Szerkezete valódi COLUMBIA. Minden gépre 5 évi jótállást vállalok. Rugója hosszú, erős és tartós, egyszeri felhúzásra 3 lemezt játszik le. A hangdoboz COLUMBIA, erős, tiszta hangot ad, nem rezeg, nem karcol, a lehető legtisztább, legerősebb, legértelmesebb hangot adja. A gép nagysága 15 1/2 inch széles és 15 1/2 inch hosszú. Sulya 38 font.

Minden gépet gondosan csomagolva, használatra készen szállítok

Valódi COLUMBIA dupla rugós tölcsernélküli danoló gép, nagyon finom minőségben. Gyönyörűen fényezett tölgyfa butorral vagy bordó mahagony butorral. Finom nickel felszereléssel, fényezett tölgyfa. A butor minden szoba díszére válhat. Szerkezete a valódi COLUMBIA motor, dupla rugós, mely egyszeri felhúzásra 3 lemezt játszik le. Hangja tiszta, erős és értelmes, nem rezeg, nem karcol. A gép nagysága: 16 1/2 inch széles, 16 1/2 inch hosszú, 11 1/2 inch magas. Nagyobb családok, burdosházak, szalonok részére a legalmasabb gép.

Minden gépet gondosan csomagolva, használatra készen szállítok

FIZETHET AMERIKAI HADIKÖLÖSÖNNEL War Loanal Liberty Bonddal

FIZETHET AMERIKAI HADIKÖLÖSÖNNEL War Loanal Liberty Bonddal

Rendeléssel küldje be a pénzt is, utánvétellel nem szállíthatok.

BIZALOM!

Üzletem 1882-ben, tehát 36 évvel ezelőtt alapítottam. Harminchat éve szolgálom becsülettel az amerikai magyarságot. Bizalommal fordulhat hozzám, becsülettel, megelégedésre szolgálom ki. Ha nincs megelégedve, pénzét hiánytalanul vissza küldöm, cserélés szívesen megengedve. Most jelent meg a nagy színes, képes árjegyzékem, bárhova ingyen és bérmentve küldöm. RENDELJEN MOST, HOGY KARÁCSONYRA OTT LEGYEN BIZTOSAN.

Figyelem!
Dupla rugós Columbia tölcsernélküli gép ennél olcsóbban nem kapható. Ami ennél olcsóbb, az csak 1 Rugós, és egyszeri felhúzásra csak 1 lemeznek az egyik oldalát játsza le.

EMIL NYITRAY

77 First Avenue, New York, N. Y.

ogászat
TATOSZER
...
bbards-féle hid
egészséghez vezet.
...
BARD
...
IS EUCLID AVE.
...
eway Hardware
Store
...
DI MAGYAR VAS
...
SZÓKE PÁL
...
AZAK
...
ING & HOFFMANN
...
TI UJ SINGER VAR-
...
YBROS.
...
Albert
...
RA INGYEN
...
MÉSZÁROS JÓZSEF
...
színes hirdetését
...
OLDALÁN !!!

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

WHEELING, W. VA., MARTINS FERRY, OHIO ÉS KÖRNYÉKI HIREK.

Irodavezető: Jaszó J. Árpád, 54—11th Str. Wheeling, W. Va.

Az influenza járvány. — Gyenge bányászok. — Betegek a bányások. — Az iskolákban betegeket ápolnak.

KATONÁK TEMETÉSE UTÁN

Wheeling, W. Va. — Meghalt három katona. Nem ugyan a harcok, hanem különböző katonai táborokban. Ez a veszedelmes járvány végzett mind a hárommal. — Wheelingi fiúk lelték halálukat katonai beruportok között vagy első katonai halottaként a városi temetőben...

Ez történt október első napjaiban, a mikor még csak hírből ismerték a városban a spanyol nyavalyát. Temetés utáni harmad napra azonban már sok lett a beteg és a város egészségügyi hatósága is kénytelen volt óvintézkedéseket tenni a járvány megállítására...

December 13-án Pittsburgh-ban MOOSE TEMPLE, 628 PENN AVE.

nagyszerű előadás keretében kerül bemutatásra a világsikert aratott bájos zenéjű 3 felvonásos operett, a

Varázskeringő

Az Amerikai Magyar Szentársulat tagjai nagy készültséggel jönnek Pittsburgh és vidékére, hogy a kiváló szindarabot magas fokon álló előadásba bemutassák a közönségnek. — Mutatja a hónap hányadát. — Mutatja a hónap hányadát. — Mutatja a hónap hányadát.

Mindenki kaphat egy fonográfot ingyen CSAKIS MITOLUNK!

Hallotta-e már valaha, hogy valaki egy fonográfot ingyen kaphat? Nem. És soha sem lesz alkalma egyet bárki másától kapni, csak tőlünk. Gyönyörű gép és örömet hoz magával családjának és barátainak. Jó alkalma lesz megtanulni táncolni, énekelni és különböző hangszereken játszani, ha ez a fonográf az öné lesz. Ez a fonográf oly tisztán játszik, hogy úgy fog felbújni, mintha a művészek ott énekelnének és játszanának. Ezen fonográf ára 10 dollár és feljebb, mi tőlünk azonban minden verő, ki megveszi az alant leírt orát, megkapja azt teljesen ingyen, három lemezrel és 100 tárcával.

NAPTÁR ÓRA \$10.75 — CSAK 30 NAPIG. — Hogy fogalmat alkothasson arról, hogy mily ügyes ez az óra, rövidesen leírjuk itt: 1) Mutatja az órát, percet és másodpercet. — mutatja a hónap hányadát. — mutatja a hold változásait. — mutatja a hónap hányadát. — mutatja a hónap hányadát.

DUPLA

GONDOZÁSRA VAN SZÜKSÉGE AZ ARCNAK MOSTAN. A hideg szél, a zord levegő, a viharos időjárás mind rontja és káros hatással az arcbőrre. Egető szüksége van tehát az arcbőr megvédésére, az arcfehérsítő, arpuhító és arc finomító páratlan hatású

RÓTH LILIAM CRÉM SZAPPAN ÉS PUDERRE.

Ez az arcot megújítja és megifjítja. A valódin rajta a RÓTH SAMUEL neve. Másat el ne fogadjon, mert káros hatású hamisítvány. KIS ADAG ÁRA POSTÁN \$1.60 NAGY ADAG ÁRA POSTÁN \$2.00

RÓTH SAMUEL

MEGVÁLTO GYÓGYTÁRA 125 AVE. A, Cor. 8 St. DEPT. B, NEW YORK.

lákát kellett kórházakba átszállítani, csakohgy a hirtelen támadó betegségnél annál gyorsabban legyen alkalmazható az orvosok segítésére. Hetekkel ezelőtt akadt olyan bányatelep, ahol alig volt egy-két beteg. Ma azonban már ama helyeken is piros, fehér, vagy sárga ódula hirdeti a házak ajtóinak, hogy tilos a bemenet. És sok háza bizony jó magam sem tudok bejutni. Ajtón vagy ablakon keresztül beszélgetek pár percig a háziakkal. Sok háznál egy fennjáró tagja nincs a családnak. A rettettes járvány ágyba döntötte valamennyit. És a hova is már be lehet jutnom, látva a szomorú arcképeket, a kisirt szemeket, az átszenvedett betegséget, vagy egy családtag elhunyt feletti fájdalom láttára önkéntelenül is feledem a látogatás tulajdonképeni célját, a kollektívást.

Nóde itt vannak nemskára a hideg téli idők, a mikor majd a járvány véget ér s jobb kedélyben találhatom az erősből, a munkát ismét felvő honfitársaimat és családtagjaikat.

Az influenza járvány. — sajnos — a vidéken is több magyar család hajlékába hozott bánatot: Weirton, W. Va.

Itt a New Brunswicki I. Magyar Szt. Imre Herceg Bn. Egy let 7-ik osztálya szomorodott szívvel adja kórtudomásul, hogy az egyetlen hű tagja és munkatársa Borsos Dániel október 24-én nehezt betegség és operálás után örök nyugalomra tért. Öregye: szül. Bino Anna és gyermekei: Sándor, Dani és Ilonka siratják. Végzettségén úgy az egyet, mint a tagtestvérek zászlóval jelentek meg és kísérték a temetőbe a megboldogult tagtársat.

Az influenza itt is áldozott követelt: Csönög Mihály (Zemlép.) Nagyraska községi illetőségű honfitársunkat érte a súlyos csapás, amennyire rövid egy hét betegség után szerető nejét, Tamás Erzsébetet, az örökéke vidám s jó modoru aszonnyt" nov. 5-én elvesztette. De a hű férj-félszűlő ma még ekkor sem volt teljes. Veesey A. Jenő columbus-drakei ref. lelkész által alighogy nejét eltemette, pár nap múlva ismét temetésre gyűltek Csönög hajlékában. Egyetlen fiaskaja a-9 éves Mihály halt meg és követte édes anyját a sírba. Maradt még két árva leánya a bánatos apa gondozása alatt, akik most az édes apával együtt siratják a jó anyát és az egyetlen elhalt fiút, a testvérét.

Benwood, W. Va. Tarr Lajos tatai (Komárom m.) illetőségű honfitársunk október 12-én szintén elhalálozott. Temették október 14-én a Szt. László templomból. Öregye: született Takács Mária papai (Veszprém.) illetőségű siratja. Öreskövönözé az elhunytban nagybátyját gyászolja.

Martinsferry, O. Stráma János 50 éves tornafutó (Abaujm.) illetőségű honfitársunk is igen rövid idő alatt szenderült jobbjétre. Csönög egy hétig volt beteg. Meghalt nov. 24-én és temették 26-án. A temetési szertartást Gallorini Angyal róm. kath. plébános végezte. Tagja volt a Benwoodi Szt. Mária Egyet. gyajordai (O.) osztályának. Tagtársai szép számban kísérték ki utolsó útjára a megboldogultat. Halálát öregye és hét gyermeke siratja, akik közül öt még teljesen kiskoru. Az elhunytban Stráma József gyajordai lakos nagybátyját gyászolja.

Piney Fork, O. Emec kis bányatelepen a var-

REGÉNY.

WINNETOU A VÖRÖS GENTLEMAN, AZ APACSK FŐNÖKE I. KÖTET. (11)

Fogja erősen, míg a kutyát megcsipem, aztán eresze el! — kiáltá Sam. Odaugrott s jóléhet a földön fekvő állat lábával rugdalózott, egészen melléje állt. — Most! — mondá. Eleresztettem a lasszót; az öszvér föllelegzett és talpra ugrott: Sam épp oly gyorsan a hátán temett. Nehány pillanatra, mintha az ijedségtől megdermedt volna, mozdulatlan állva maradt, akkor aztán hol előre, hol hátra ficánkolni kezdett; majd mind a négy lábával félre ugrott, meg görbült ahá tát, de a kis Sam keményen üt.

— Nem yet le! — kiáltá. — Most a végső próbát teszi és elnyargal velem. Várjon itt rédm: megszédítve hozom vissza!

De ebben csalódott. Korántsem szaladt el vele, hanem hirtelen földre veté magát és hempergni kezdett. A kis fióknak minden bordája betört; le kell róla szállania. Legzrottam a nyeregéből, ismét fölkaptam a földön húzódo lasszót s kétszer hirtelen egy mellettem álló bokor erős gyökere tetektem. Ekkor az öszvér ledobta lovasát és fölugrott. Tova akart iramodni, de a gyökér ellenállt; a lasszó megfeszült és a hurok ismét szorosan összehúzódott; az állat másodszor is lerogyott.

Sam Hawkins földre húzódott és bordáit, meg combjait tapogatta s olyan képet vágott, mint a fanelesl fészület és mondá: — Ereszse el a bestiót; ezt meg nem fékezi senki fia, ha nem eszalód.

— Az kellene! Nem szégyentelném meg magamat egy öszvértől, melynek apja nem is volt gentleman, hanem szárm. Engedelmeskednie kell neki. Vigyázzon csak!

Letekertem a lasszót a gyökérről és szétvettem lábball az állat fölé álltam. Milyhelt lélegzetem jutott, fölugrott. Most minden az erős combosorítástól függött s ebben a kis Sam nem mérközhetett velem. A jó bordájának a lovas combja alatt meg kell hajolnia; az összehajló s zsigereket és halálós félelmet okoz. Mialatt az öszvér ugyanazokat az eszközöket próbálta meg, mint előbb Samnél, hogy ledobjon, fölvettem a lasszót, mely nyakáról lelégtam, a földön hevert, összetektem azt s aztán mindjárt a hurok mögé megmarkoltam. Milyhelt észrevettem, hogy az állat le akar vetni, azonnal meghuztam a hurokot; ez a fogás és a combosorítás talpon tartotta az ípszt. Makkas küzdelem volt, ugyszólván erő és erő ellen; egész testemben izadni kezdtem; de az öszvér még jobban izadt; az izadság szinte szakadt testéről s a hab nagy tájékokban eszegett szájából. Mozdulatlan bágydtabb és önkénytelenebbek lőnek; elemtén dühös horkantása rövid köhögésbe ment át, végre leroskad alattam; nem

Biztosan olvassa el MÉSZÁROS JOZSEF színes hirdetését a LAP UTOLSÓ OLDALÁN!!!

Egészséges öregség.

A korai öregség megelőzésére a legfontosabb dolog megőrizni a vér és vörösségét és a helyes életmód szabályait betartani. Barmennyire is előrehaladt már éveiben, a helyes életmód megőrizi a vér tisztaságát és jószágát. Ha kezd rosszabodni a dolog, javítsa meg vért Cintoria-val.

Cintoria

"A veres, egészséges vér képzője"

Cintoria felelti a testet, amennyiben új vért ad. A veres vértességeket elűjtja azokkal az anyagokkal, amikre azoknak szükségük van. Ezer és ezer orvos rendel és ajánlja ezt, mint kitűnő vértisztítót és étvágyesítő- és lábadzóknak és bármilyen korban levő betegeknek. Rendkívül kellemes íze van és könnyen emészthető. Cintoria valami nagyszerű erősítő hashajtó.

Kaphatja minden gyógyszerárban és vegyes áruházakban, vagy a pénz előleges beküldés esetén mi is szívesen megküldjük. Ára üvegenként \$1.25, 6 üveg \$6.50. Cintoria egyedül készítője: The Cintoria Company vegyi gyára BRADDOCK, PA.

Csodálatos óra csak \$9.75

Soha eddig nem volt ilyen alkalma, mint a múlténi ma ajánlunk Önnek. Ez az értékes óra kapható tőlünk, mondhatni ingyen. Néze csak meg jól ezt a gyönyörű, újdivat órát és mi meg fogunk örökölni, hogy jobban meg ismeryük győződve, hogy jobban meg ismeryük. Órával 31 köve van, igen jó szerkezetű, órával 31 köve van, igen jó szerkezetű, órával 31 köve van, igen jó szerkezetű.

EKSZERT!

Ekszert és értéktárgyakat csak megbízható, közzimert cégtől vásároljon, a hol kellő értéket adnak a pénzért. Most jelent meg a legújabb nagy színes képes ábragyűjtemény mindenféle valódi hazai 14 karátos arany ékszeréről, tájékat áru-ról, hangszerekről és sok más hazai különlegességről. Kérje meg az ábragyűjteményt, bárholva ingyen küldöm. Amerika legnagyobb magyar áruház. ALAPITATOTT 1882-BEN. EMIL NYITRAY 77 FIRST AVENUE, NEW YORK, N. Y. FIZETHET AMERIKAI Liberty Bonddal War Loanal Hadikölcsönzzel A különleges készpénzben visszaküldöm. Bevallásért egy centet sem számítok.

EUROPEAN WATCH CO.

1115 W. DIVISION STR., DEPT. 234, CHICAGO, ILL. 275, 280, 282, 282.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE.

A 'Szabadrag' Chicago-i irodája 532 W. North Ave., Hannover Bldg. Room 210, a Larrabee St. sarkán. Telefon Diversey 4670. Irodavezető: László H. Leo. A 'Szabadrag' South Side-i irodája 9328 Cottage Grove Ave. Irodavezető: Kassay Károly. Megbízott: Takács László.

MAGYAROK NAGYASZ-SZONYA RÓMAI KATH. HITKÖZSÉG. CHICAGO, ILL.

FEL-SOLTES ISTVÁN plébános. 251 CHAUNCEY AVE. FELSŐ KÖRNYÉK. HÍVATALOS ORK. DEPT. 10-101 10-101. Ezen 6-ik sz. VASARNAPI ISTENI TISZTELET: délelőtt 9 óráig. — Délelőtt 10 óráig.

MEGJELENIT A VÉNY JEZUS MOZE POSZTELNE

Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok m. tudója. Címre: 1858 GRAND AVE. Chicago, Ill. — Rendel: d. e. 10-101 10-101. E. A. Strout Farm Agency, Ford Building, Detroit, Mich. 289

CHICAGOI MAGYAR ORVOS.

Dr. Löwinger Ernő magyar orvos és sebész, az összes orvosi tudományok m. tudója. Címre: 1858 GRAND AVE. Chicago, Ill. — Rendel: d. e. 10-101 10-101. E. A. Strout Farm Agency, Ford Building, Detroit, Mich. 289

UJDONSÁG! NAGYSZERŰ! UJDONSÁG!

Néze csak jól meg ezt az új találmányt! Néze csak jól meg ezt az új találmányt! Néze csak jól meg ezt az új találmányt! DEFENDER POCKET KNIFE CO., Dept. 14, 117 N. LINCOLN STR. 281, 286, 289, 292

Központ Liberty Bondjaért

Irjon vagy jöjjön be hozzánk személyesen. G. Lévy & Co. Whiting Ind. 300 — 119th Str.

VEGYE A BESZÉLŐ GÉPET DIREKTE TÖLUNK.

SAJÁT GYARUNKBAN KÉSZÜLT KÜLÖNBÖZŐ ÁLLATOK ÉS NAGYSZÁRÚ GÉPEK ÉS MOTOROK. Nem tartozunk a trusiba, tehát nálunk nem fizet kétszeres árat. — Biztonsítjuk, hogy felét megtakarítja annak, a mit máshol fizetne. — Vidéki képviselőket keresünk. Frank Tóth & Co. 1948—1950 W. Ohio Str., Chicago, Ill. Telefon: West 1079.

NORTH AVE. STATE BANK CHICAGO

ALAPTŐKÉNK ÉS TARTALÉKUNK: KÖRÜLBELÜL \$270,000, azaz 2,445,000 korona. VAGYONUNK KÖRÜLBELÜL \$3,293,000, azaz koronáérték szerint 30 MILLIO KORONA

MAGYAROK: — Okuljatok a közelmult tapasztalataiból. Nehezt munkátok megtakarított gyűmlészet HELYEZTEK EL RÉGI JÓHÍRENYBEN. SZIKLASZLARD alapokon nyugvó ÁLLAMI INTÉZMÉNYBEN. AKKOR nyugodtan alhatok. Mindennem, a bank-szakmában való ügyletekkel jöjjetek bizalommal hozzánk. — Ha egy gyermeke van házatör, válasszátok ki a JÓL MEGFONTOJTAKOT TEHÁT, KIRE BIZTOK PENZT. — Ha megistál bentünkkel bizalmával, hívatozzák CHARLES E. SCHICK alelnök, vagy OTTO G. ROEHLING pénztárnok.

SERTÉS HIZLALO ÉS VÁGÓHID.

Van szerencsénk tudomására hozni, hogy az általános ismert west pullman BODNAR magyar hentes és vágóhidat rendelkezik, a lát vágóhidát rendelkezik, a lát vágóhidát rendelkezik, a lát vágóhidát rendelkezik.

BODNAR ÉS TARSA

12328 So. Halsted St., West Pullman, Ill. Ne felejte el, hogy Telefon: Perry 9908. 275, 80, 86, 92, 98, 303

KIS HIRDETÉSEK

HERFETTES, MUNKAT NYER... MUNKAT NYER... MUNKAT NYER...

Emberket keresünk... Emberket keresünk... Emberket keresünk...

Módosítok keresnek... Módosítok keresnek... Módosítok keresnek...

Egy ügyes fiatal ember... Egy ügyes fiatal ember... Egy ügyes fiatal ember...

Keresünk MILL... Keresünk MILL... Keresünk MILL...

UNITED STATE EMPLOYMENT SERVICE, W. S. Jenkins, Examiner, 164 South High St. Akron, O. Kérje a 12. számszámú munkát. Hozza magával a detést.

MUNKAT NYER... MUNKAT NYER... MUNKAT NYER...

30 éven felüli nő... 30 éven felüli nő... 30 éven felüli nő...

Keresek egy jóval... Keresek egy jóval... Keresek egy jóval...

Restaurantha egy... Restaurantha egy... Restaurantha egy...

KE. ... Sidel ... Grove Ave. ... Károly ...

NAGYASZMAI KATH. ZSÉG ... T. V. ...

GYAR ORVOS. ...

UJDONSÁGI ...

djaért ... Co. ...

BESZÉLŐ ... TÖLÜNK. ...

BANK ... ST. SARKAN. ...

TÉS HIZLALO ... S VAGÓHID. ...

HIRDETÉSEK ... ARSZABASA ...

KERESTETES, MUNKAT NYER. ...

MUNKAT NYER - FERFI. ...

Keresünk MILL MUNKASOKAT ...

ELLATASZ NYER. ...

MUNKAT NYER - NŐ. ...

Restaurantha egy magányos nő ...

MAGYAR BANYASZOK ...

Egy asszony vagy leány általa ...

LEANY VAGY ASSZONY. ...

KIADÓ LAKÁSOK. ...

Egy vagy két burorított szoba ...

Egy szoba, konyha és fürdőszoba ...

Egy szoba, konyha és fürdőszoba ...

Keresek három szobát és konyhát ...

Gulyás András, Szabolcs megye ...

Király Ferenc, Pozsega megye ...

Kata Mihály, Szabolcs megye ...

Kéle Zsiga és Béla, Komárom megye ...

Fabian Pál, Veszprém megyei ...

A Verhovay Segélyegylet 147-ik ...

21 éves intelligens fiatal ember ...

50 éves, róm. kath. magányos ...

29 éves, jó megjelenésű fiatal ember ...

Egy elölröndt, 140 akres farm ...

FELVILAGOSITÁS FARMOKRÓL. ...

RENDKIVÜLI AJANLAT. ...

ROY H. BEEBE. ...

ELADÓ TÁRGYAK. ...

OKTATÁS. ...

TANULJON TÁNCOLNI Reményitanciskolája ...

A Világháború és a béke következménye ...

H. E. VARGA ...

W. M. Schwartz ...

JOS. N. ACKERMAN ...

F. E. BOLDIZSAR JR. ...

D.B. STONE ...

EMMA E. GROSS ...

ALPHONSE LEFKOW ...

Henry D. Fuerst ...

A. SCHLESINGER ...

VICTOR LAKOS ...

SZEPCSŐ, PAJ, IFJUSÁG. ...

ARTHUR I. ZEIGER ...

VEGYES. ...

TALÁLMÁNYOK NYERIK MEG A HÁBORÚT ...

A. M. WILSON ...

TALÁLMÁNYT. KÖNYVEN CSINÁLHAT HA TUD ERŐSEN GONDOLKOZNI. ...

NE KÜLDJÖN NEKÜNK PÉNZT! ...

GYÖNYÖRŰ UJDONSÁGI ...

ROYAL SALES CO., Dept. 162 ...

CHO-EC ...

MEGSZAKADT Nem Ön az első ...

FIGYELEM! Szendvő nők és férfiak! ...

Dr. COOPER ...

EMIL NYITRAY ...

MOZGÓFÉNYKÉP GÉPEZET! ...

CSAK \$4.50 GÉPEZET LEMEZEKKEL. ...

ROYAL SALES CO., Dept. 162 ...

CHO-EC ...

MEGSZAKADT Nem Ön az első ...

FIGYELEM! Szendvő nők és férfiak! ...

Dr. COOPER ...

EMIL NYITRAY ...

MOZGÓFÉNYKÉP GÉPEZET! ...

CSAK \$4.50 GÉPEZET LEMEZEKKEL. ...

ROYAL SALES CO., Dept. 162 ...

CHO-EC ...

MEGSZAKADT Nem Ön az első ...

FIGYELEM! Szendvő nők és férfiak! ...

Dr. COOPER ...

EMIL NYITRAY ...

MOST MÁR VIGADHAT

Semmi oka sincs már a busulásra. Vége van a háborúnak, megszűnt a nagy vérontás az európai harc tereken s akit a háboru dühe megkimélt, ismét visszatérhet övéihez.

Amerikai magyarok

Amikor a karácsonyi szent ünnepnapokon hálaadó Istentiszteletre mentek a templomba, jegyezzétek meg, hogy Istennek tetsző dolog az ünnep hátralévő óráit családi körben eltölteni.

Csakis ott találhatja meg mindenki a legnemesebb és legolcsóbb szórakozást, különösen akkor, hogyha jó zene van a házban.

Egyetlen hangszer sem nyújt oly változatos és olyan gyönyörű zenét, mint a hangszerek királya, a valódi

Columbia Gramofon.

Még most elég ideje van megrendelni valamelyiket ezek közül a valódi Columbia gramofonok közül. Az egyiknek ára \$25.10 a másiké 52.60, mindkettő hat lemezzel, 12 dallal.

Ha az olcsóbbat rendeli meg, küldjön \$5.00 előleget és a \$20.10 fizesse, ha a gép szállítva lesz, a drágább gépre küldjön előre \$10.00 vagy egy \$50.00 Liberty Bondot és \$2.60 készpénzt.

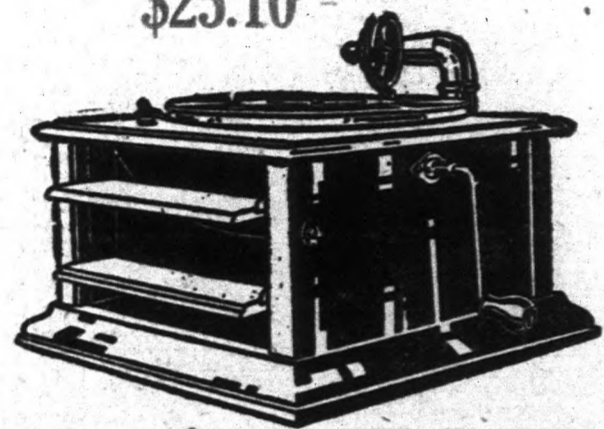
Lemezrendelésnél nincs szüksége másra, csak olvassa végig ezt a teljes árjegyzéket és írja meg nekem, hogy melyik számokat rendelni meg. Küldjön a levéllel annyszor 85 centet, ahány 10 incses és annyszor \$1.25, ahány 12 incses duplalemezt akar.

Nem kell kérdezősködni leveleket írni. Ez az árjegyzék mindent megmond.

\$52.60

Minden ordert aznap szállítok

\$25.10

Minden ordert aznap szállítok

Válogasson belőlük

- HAZAFIAS TÁRGY LEMEZEK.**
- E 288 Széchenyi magyar induló. Columbia zenekar. Magyar induló. M. Kir. Honvédekzenekar.
  - E 3038 Hunyadi induló. M. Kir. Honvédekzenekar. Honvédezzend induló. M. Kir. Honvédekzenekar.
- HÁBORUS LEMEZEK.**
- Jelenetek a világháborúból.
- E 2979 Kumanovo bevétel után. Előőrön az olasz határon.
  - E 2978 Este a lövészárkban. Székelyvár.
  - E 3410 Idegen országban dörögnek az ágyak. Magyar ruháskor.
  - E 3038 Honvédezzend Induló. Hunyadi induló.
  - E 289 Amerikai Patrol. Csengővel. Hullámokon. Keringő.
- LEGÜJABB NÉPDALOK.**
- E 3844 Selyemkendő. Selyemkötény. Selyemszoknya. Csárdásgyűjtemény.
  - E 3673 A főbúrdos mulat. I. rész. A főbúrdos mulat. II. rész.
  - E 3674 Jaj, de magas ez a vendéglődő. Nem halt meg ki a magyar nóta.
  - E 3335 I. Vigan vannak. 2. Még azt mondják... Szomorúfűz. Irvadt lombja.
  - E 3334 Magasan vőül a daru. Kitárom reszkető karom.
  - E 3238 Kisasszonykám arra kérem. Elkerült a jó szerencse.
- Küldje a pénzt ajánlott levélben, vagy money orderen.

ÁR JEGYZÉK

KARÁCSONYI ÉS TEMPLOMI ÉNEKEK

10 color 8 1/2 cent darabja

- E 3564 (Mennyből az angyal (Pásztorok, pásztorok, örvendezve
- E 1550 (Krisztus Jézus Született (Erős Várunk az Uristen
- E 1549 (Szűz Mária a Világnak (Csendes Éj)
- E 3236 (Oh! Életünk Reménye (Boldog Asszony Anyánk
- E 3727 (Szeretlek Szép Szűz Mária (Zsoltár, Oh Seregeknek Istene
- E 3235 (A Keresztfához Megyek (Alleluja, Alleluja

- E 2177 Egy kisestét zavart vagyok. Ha te innen el nem mennél. Ide-oda dülöngélek. Elszállt-e dalos madár. Ne emlegess engem. Azt beszélik mindenfelé. Nem tudom én, mi van velem. Szép virágos vasárnapon.
  - E 2153 Meg van írva a sors könyvében. (Sulamiből.) Néha, néha visszajönnek a tavaszi álmok.
  - E 2152 Én is tudtam imádkozni. Szép asszonyok karizátok.
  - E 2020 Az Isten önnel. A vén cigány.
  - E 2010 Öregapám kincse. Boldog fíjél együtt vagyok. Mi keresz a temetőben. Tova szállt felhők.
  - E 1976 Mielő csárdás. Kesely lábú pei paripám. — fezz te.
  - E 1958 Megintem a sarkadi bíró. Aranykos kis utcáinkban.
  - E 1937 Mondják még a legkisebbik Horvát lány. Huzdud csak.
- KIRÁLY ERNŐ.**
- E 1936 Erdő szélén nagy a zivaj. Iárma. Szeretnék egy dall dalolni. Ahol két szív elbucszik. Tegyétek le a koporsót.
  - E 1934 Ha te tudnád, mit szenvedek. Könyörögtem a jószágos Istennek.
  - E 1912 Tatár Zsófi. Csókólok az aranyos szép kezdet.
  - E 1911 Csillagos szép éjszaka volt. Ha bemegyek jó bort inni a csárdába.
  - E 1840 Csillag-sugáros éjjel. Hajoljon le, édes anyam.
  - E 1839 Leányátok. Késsétek meg az ugatók tyúkok.
  - E 1783 Régi nóták, régi hangok. Régi Pál hegedűje. Füsttyúk.

- E 1732 Neese béka. Füstös cigány.
  - E 1725 Nines én nékem. Lókósházi pusztá szélén. Kibóbotlák a faluban. Háromszor fűttem. Sárkán felkém. Római pápa csárdás.
  - E 1682 Mikor engem besoroztak. Rossz gyümölcse van a szagos meggyfának. Orgoná-virág-dal. Keresem az Istent.
  - E 1669 Holnap után. A vén gitáros. Sokszor egy szeretnék sírni. Futóbolond. Baka gyerek hazza ballag. Praxi csárdás.
  - E 1657 Az utolsó kökörszínél. Kűn a pusztán szántok, vetek. Nem ettem én ma egyebet.
  - E 1596 Elragadta galambomat a Bataton. Nem házasodom meg soha. Valahonnan lesz új ment a kasszárnyába.
  - E 1596 Kár, kár, kár. — Alkonyat száll a pusztára. Megáradt a patak. Ha elmentél, ne léj vissza. Hol a vén korhadt almafa áll.
  - E 1594 Hajnal előtt is, hajnal után is. Elment Julesa a vásárra. Nem hívlek én vissza. A kanyargó Tisza partján.
  - E 1133 Fessélem, hova szállsz? Idegen itt nékem minden.
  - E 1382 Hiába jársz a templomba. Kedves anyám, ne írj nekem.
  - E 1381 Éjszaka már az életem. Nem siratlak már én téged. Megírom a legutolsó levelemet.
  - E 1216 Ördög tudja, élek-e még? Megérem még azt az időt. Sület az erdő. — Messze rejt a fészek.
  - E 1113 A Kereszttől boros fővel. Rácsos kapu, rácsos ablak. Felejtsd el, hogy hűtlen voltam hozzád. Késsétek meg az ugatók tyúkok.
  - E 1111 Orgonafa árnyékában. Falu végén zug a malom.
  - E 1090 Szakadozott rongyvondát. Ugy-e, most minden rosszat beszélnek.
  - E 950 Akác-dombos kis faluból. Két üzenet.
  - E 919 Nem tudok én neked csak világot adni.
  - E 919 Hol a kezéd a bal kezéd. Szomorú a nyárfa erdő.
  - E 915 A csordás buja Józansigra nagy bennem az akarat. — Darázs-fészek.
  - E 911 Dicsértessék, szól a legény. Hej cigány, hallod-e?
  - E 858 Gyere velem az erdőre. Valakinek muzsikálnak.
  - E 857 Sárga répa, kukorica cső. Ha kimegyek a nagy állomásra.
- 12 INCH \$125.
- E 5983 Király Ernő nótái. I. rész. Király Ernő nótái. II. rész.
  - E 5077 Régi népdalok. I. rész. Régi népdalok. II. rész.
  - E 5068 Denevér-gyűjtemény. Cigány mellett. Eneki Király Ernő és Fráter Lóránd.
- MŰVESZ KARRIER.**
- Jelenetek az életből.
- Élőadják: Király Ernő, Fedák Sári és Gándor Aurél.
- E 1601 Művész karrier. 1. rész. (A gyertyák kor.) Művész karrier. 2. rész. (Katonaként).
  - E 1602 Művész karrier. 3. rész. (Amerikában.) Művész karrier. 1. rész. (A szomorú-visszintúlítás).
  - E 3178 Hulló félével. Mikor az est mesélni kezd. "Egy rózsaszál". "János vitéz"-ből. "A füsttyúka szára".

A legfrissebb és legújabb Amerikában. — Magyarok

NO. 287. SZAM.

A VOLT C...

AN ASSOCIATED PRESS SZAR ADJUTANSZA AZ HOHENZOLLERN VILHELMEN TARTÓZKODIK ZÖLNIVALÓJA

Amerongen, Hollandia. 5. Hohenzollern Vilhelmet ugyan a trónról lemozdított ugyan a trónról lemozdított volt mindenféle erkölcsi alázatossá beletörődés gőggel nem akar meg... A nagy nyilvánosság... mindig olybá veszi, hogy kell vele számolni s ha... új kijelentése szerint... a polgári minőségben... közik Hollandiában... nába az Associated Press... lezóját még sem engedte... adjutánsával az érthet... nál fogva érdeklődő... nak a következő üzenet... dötte:

— Egyszerű polgári... ségben tartózkodom... diában s amíg itt... nem nyilatkozom a... ság előtt.

Hohenzollern Vilhelmet... szetesen még mindig... gróf otthonában... Az adjutánsa Metz volt... kormányzója. Az usz... méjegyete, hogy a... az elmúlt este már... donak nyilatkozott... egy újságíró előtt... életjelt, adjon mag... otóló pillanában me... magát. Az adjutáns... újságíró részére az... mondanivalója mégis...

— Magának tisztá... nia az én helyzetem... denféle hatalmas vá... letnek engem s neke... a vádakkal szembe...

A SZEN...

NYILT ULÁSEN K... A TARG...

Washington, decem... Wilson elnök tizen... elv. a békefeltétele... tek ligája, nemzetk... verzés, nyit diplom... a béketárgyalások... riül kérdés öt hossz... a szenátus vitáján... képezte. A vitában... publikánus, mint a... szenátorok vettek... Borah időhöz... szenátor javaslat... melyben ajánlja... hogy a békeszerz... az készen lesz, telj...

AZ IP...

AZ EGYESULT... JA RENDKIVUL...

Atlantic City, N... — Amerika minden... gyobb városa és ip... ve volt azon az ip... lást megbeszélés... melyet az Egyes... kereskedelmi kama... össze.

Harry A. Wheel... kedelmi kamara... nyitó beszédében... a konferencia célj... Beszédében vili... hogy Amerika ker... ipari körének egy... azon dolgozni, hog... iparát a háborus... átalakítsa béke... nagyobb megrázk... kül.

William C. Red... kedelmi miniszer... Farrell, a Uíites... Corporation elnök... ben kifejtették, ho...

MÉSZÁROS JÓZSEF

legnagyobb Columbia gramofon és lemez üzletel

8321 Woodland Avenue
a Buckeye Road elágazásánál (Saját ház)

11611 Buckeye Road
Fiókuzet

Clevelandi hozzátársaim jöjjenek be az üzletbe és külön, kényelmes hallgatószobákban játsszák le a darabokat. Akár az East, akár a West oldalról jöjjön a villamossal, szálljon le a 84-ik utcánál, a Woodland és Buckeye Road elágazásánál s azonnal meglátja ott üzletemet. — Az üzlet este 10 óráig minden nap és Vasárnap egény nap nyitva van. — Clevelandiak minden gépet könnyű részletfizetésre kaphatnak és automobilomon azonnal hazaszállítom.

NE HALOGASSA MEGRENDELÉSÉT, MERT ESETLEG KÉSŐ LEHET KARÁCSONYRA!